

ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกชมรายการโทรทัศน์ กับฐานะทาง
สังคมมีติ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและสถานภาพของครอบครัว
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกรุงเทพมหานคร

นายวันชาติ ศิลาน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

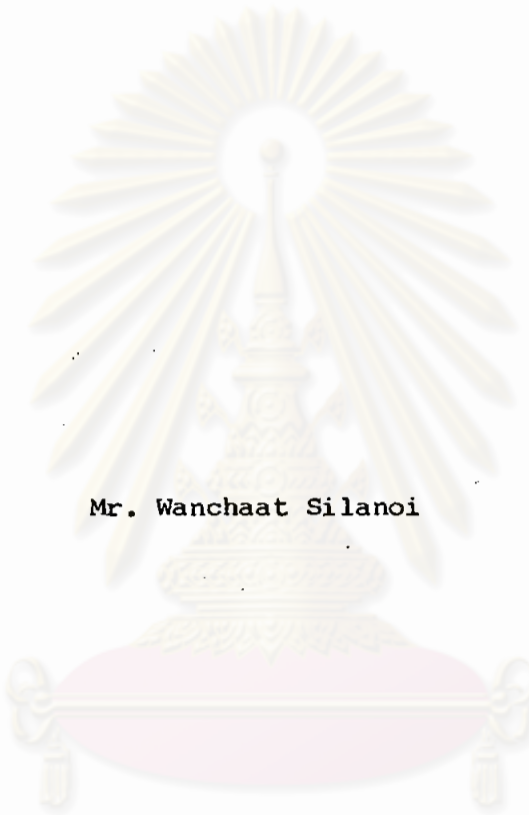
พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-894-9

010799

15580891

THE RELATIONSHIP OF SOCIOMETRIC STATUS, ACADEMIC ACHIEVEMENT
AND FAMILY STATUS TO PREFERENCE FOR THE TYPE OF TELEVISION
PROGRAMMES OF VOCATIONAL EDUCATION CERTIFICATE STUDENTS
IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Wanchaat Silanoi

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกชมรายการโทรทัศน์ กับฐานะทาง
สังคมมีติ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและสถานภาพของครอบครัว
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกรุงเทพมหานคร

โดย

นายวันชาติ ศิลาน้อย

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศชโลฬาร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สุประคิษฐ์ บุณนา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประศักดิ์ หอมสิน

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสิน)

วิรุฬห์ ลีลาพฤกษ์

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุฬห์ ลีลาพฤกษ์)

กิตานันท์ มลิทอง

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง)

เชาวเลิศ เลิศชโลฬาร

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศชโลฬาร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกชมรายการโทรทัศน์ กับฐานะทาง
สังคมมิติ สัมฤทธิผลทางการเรียนและสถานภาพของครอบครัว
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต   นายวันชาติ   ศิลาน้อย

อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์   คร.เชาวเลิศ   เลิศชโลฬาร

ภาควิชา   โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา   2528

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีจุดประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกชมรายการโทรทัศน์ กับฐานะทางสังคมมิติ สัมฤทธิผลทางการเรียนและสถานภาพของครอบครัวของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม จากโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน จำนวน 589 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรประมาณได้จากตารางสำเร็จของยามาเน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท ตามประเภทของโรงเรียนและจำนวนห้องเรียนตามลำดับ การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ด้วยแบบสอบถาม ซึ่งได้สอบถามครอบคลุมถึงตัวแปรทั้งหมด 8 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย และฐานะทางสังคมมิติของนักเรียน รายได้ของครอบครัว อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ทางสังคมมิติและหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ต่อการเลือกชมรายการโทรทัศน์ด้วยวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)

ข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ตัวแปรสำคัญที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มนักเรียนที่เลือกชมรายการโทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ จากการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบมีขั้นตอน ที่ระดับ

ความมีนัยสำคัญ .01 มี 6 ตัวแปร เรียงตามลำดับค่าน้ำหนักในการจำแนกดังนี้ คือ เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย และฐานะทางสังคมของนักเรียน รายได้ของครอบครัว และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง .

2. ✓ รายการโทรทัศน์ที่มีจำนวนนักเรียนชายเลือกชมมากที่สุดได้แก่ รายการกีฬา กับรายการข่าวและข่าวบริการสังคม ส่วนรายการโทรทัศน์ที่มีนักเรียนชายเลือกชมน้อยที่สุด ได้แก่รายการสารคดีกับรายการศาสนาและส่งเสริมศีลธรรม สำหรับรายการที่มีนักเรียนหญิงเลือกชมจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ละครโทรทัศน์ รองลงมาได้แก่ การ์ตูน และรายการสำหรับเด็ก ส่วนรายการโทรทัศน์ที่มีนักเรียนหญิงเลือกชมน้อยที่สุด ได้แก่ รายการศาสนาและส่งเสริมศีลธรรม

3. ✓ รายการโทรทัศน์ประเภทที่นักเรียนเลือกชม และมีอายุโดยเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ รายการศาสนาและส่งเสริมศีลธรรม และรายการสารคดีตามลำดับ ส่วนรายการโทรทัศน์ที่นักเรียนมีอายุโดยเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ รายการการ์ตูนและรายการสำหรับเด็ก

4. ✓ โดยเฉลี่ยแล้วรายการโทรทัศน์ประเภทที่นักเรียนเลือกชมและมีเกรดเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ รายการศาสนาและส่งเสริมศีลธรรม กับรายการข่าวและข่าวบริการสังคม ส่วนรายการที่นักเรียนมีเกรดเฉลี่ยโดยเฉลี่ยแล้วต่ำที่สุด ได้แก่ รายการศิลปะและดนตรี

5. รายการโทรทัศน์ที่นักเรียนเลือกชมและมีคะแนนฐานะทางสังคมมี โดยเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ รายการศิลปะและดนตรี รองลงมาได้แก่ ภาพยนตร์ ส่วนรายการที่นักเรียนเลือกชมและมีคะแนนฐานะทางสังคมมีโดยเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ รายการศาสนาและส่งเสริมศีลธรรม

6. รายการโทรทัศน์ประเภทที่นักเรียนเลือกชมและมีรายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยแล้วสูงที่สุด คือ รายการปกิณกะบันเทิง รองลงมาได้แก่ การ์ตูนและรายการสำหรับเด็ก ส่วนรายการที่นักเรียนเลือกชมและมีรายได้ของครอบครัวโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ รายการศาสนาและส่งเสริมศีลธรรม

7. รายการโทรทัศน์ประเภทที่นักเรียนเลือกชม และมีระดับการศึกษาของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ รายการสารคดี และรายการกีฬาตามลำดับ ส่วนรายการโทรทัศน์ที่นักเรียนเลือกชมและมีระดับการศึกษาของผู้ปกครองโดยเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ รายการศาสนาและส่งเสริมศีลธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   The Relationship of Sociometric Status, Academic
Achievement and Family Status to Preference for
the Type of Television Programmes of Vocational
Education Certificate Students in Bangkok Metropolis

Name   Mr. Wanchaat Silanoi

Thesis Advisor   Chawalert Lertchalolarn, Ph.D.

Department   Audio-Visual Education

Academic Year   1985

ABSTRACT

The purpose of this research was to find the relationship of sociometric status, academic achievement and family status to the preference for the type of television programmes of vocational education certificate students. The samples obtained by stratified random sampling, were 589 vocational education certificate students who enrolled in the academic year of 1984 from both public and private schools in Bangkok Metropolis. The size of the samples was determined by Yamane's table. The data collected by questionnaires covering eight variables : students' gender, age, academic achievement and sociometric status, parents' age, educational level, occupation and family income were analysed by means of Discriminant Analysis.

The principal findings of the research were :

1. The six variables derived from stepwise discriminant analysis at the 0.01 level of significance, which were considered to be able to discriminate those students who preferred viewing the diverse types of television programmes were : students' gender, age, academic achievement, sociometric status family income and parent's educational level respectively by the weight of the discriminant variables.
2. More of male students preferred sports, news and current affair programmes, while the fewer preferred documentary and religious programmes. More of female students preferred television plays and children's programmes respectively, while the fewer preferred religious programmes.
3. The students with the highest age mean preferred religious programmes and documentary programmes, respectively, while the students with the lowest age mean preferred children's programmes.
4. The students with the high levels of academic achievement preferred religious programmes, news and current affair programmes respectively, while the students with the low levels of academic achievement preferred arts and music programmes.
5. The students who were ranked highly in sociometric status preferred arts, music and films respectively, while the students who were ranked lower in sociometric status preferred religious programmes.

6. The students whose families had the highest mean of income preferred general entertainment programmes and children's programmes respectively, while the students whose families had the lowest mean of income preferred religious programmes.

7. The students whose parents had the highest mean of educational level preferred documentary and sport programmes respectively, while the students whose parent had the lowest mean of educational level preferred religious programmes.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อคุณแม่ ผู้เป็นครูคนแรกของผู้วิจัย ที่ได้อบรมสั่งสอน สอนสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยได้เจริญก้าวหน้าตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์องอาจ ศิลาน้อย ผู้ปลูกฝังรากฐานและวิชาการ ทางเทคโนโลยีทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณละอีย์ด ศิลาน้อย ที่ช่วยแนะนำความรู้ที่เป็นประโยชน์ อีกทั้ง ยังช่วยเหลือและให้กำลังใจในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณ คุณรุ่งราตรี ศิลาน้อย ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบคุณคณาจารย์ และนักเรียนจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เป็นผลสำเร็จอย่างดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุภางศ์ จันทวานิช และอาจารย์ ดร.ศิริเรก ศรีสุขโข ผู้ให้ความรู้และวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ที่สำคัญที่สุดงานวิจัยครั้งนี้จะไม่บังเกิดขึ้นและจะไม่สำเร็จลงได้เลย ถ้าปราศจาก คำแนะนำและการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ ดร. เขาวเลิศ เลิศชโลฬาร

ท้ายนี้ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของบุคคลดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งผู้ที่มีส่วนทำให้งาน วิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

วันชาติ ศิลาน้อย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ความจำกัดของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	10
โทรทัศน์กับการเรียนการสอน	10
* ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกชมรายการโทรทัศน์	12 ✓
* ผู้ปกครองกับรายการโทรทัศน์	14
* บทบาทของกลุ่มเพื่อนกับรายการโทรทัศน์	15
* การแบ่งประเภทของรายการโทรทัศน์	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
กลุ่มตัวอย่างประชากร	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ)	
วิธีการให้คะแนน	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	74
ก. รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	75
ข. แบบสอบถาม	76
ประวัติผู้เขียน	99

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	31
2	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่คูโทรศัพท์.....	32
3	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้เป็นหัวหน้าครอบครัว.....	35
4	จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มของประเภทรายการที่เลือกชม.....	34
5	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่เลือกชมรายการโทรศัพท์ประเภทต่าง ๆ จำแนกตามเพศชายและหญิง.....	35
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของดัชนีความชอบ (A.I., Appreciation Index) จำแนกตามกลุ่มของประเภทรายการ....	36
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรอิสระ.....	37
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอายุของนักเรียน จำแนกตามประเภทของรายการ.....	38
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศของนักเรียน จำแนกตามประเภทของรายการ.....	39
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเกรดเฉลี่ยของนักเรียน จำแนกตามประเภทของรายการ.....	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุของผู้ปกครอง จำแนกตามประเภทของรายการ.....	41
12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการศึกษาของผู้ปกครอง จำแนกตามประเภทของรายการ.....	42
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาชีพผู้ปกครอง จำแนกตามประเภทของรายการ.....	43
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรายได้ของครอบครัวของนักเรียน จำแนกตามประเภทของรายการ.....	44
15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของฐานะทางสังคมมิตินักเรียน จำแนกตามประเภทของรายการ.....	45
16	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกของนักเรียนที่เลือกชมรายการ โทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ	47
17	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรสำคัญในการจำแนกของนักเรียนที่เลือกชม รายการโทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ	49
18	ผลสรุปตัวแปรสำคัญในสมการจำแนกกลุ่มนักเรียนที่เลือกชมรายการ โทรทัศน์ประเภทต่าง ๆ เรียงตามลำดับความสำคัญ.....	51